

Sprawozdanie z działalności Komisji Kompozycji Szachowej Polskiego Związku Szachowego za okres wrzesień 1996 – maj 2013

Ostatni Zjazd Problemistów Polskich, dziewiąty z kolei, odbył się w Warszawie w dniach 7 i 8 września 1997. Wybrano na nim zarząd Komisji Kompozycji Szachowej Polskiego Związku Szachowego w składzie: Eugeniusz Iwanow (przewodniczący), Ryszard Kapica, Piotr Murdzia, Władysław Rosolak, Jan Rusinek, Janusz Skrzek i Waldemar Tura.

Przyjęto wówczas następujący program działania:

- wystąpić do PZSzach. z wnioskiem o całkowite finansowanie kosztów uczestnictwa naszego delegata w Kongresach Komisji Kompozycji FIDE (raz na dwa lata);
- poczynić starania o uzyskanie w dzienniku lub tygodniku centralnym kącika szachowego, prowadzonego na wzór działów szachowych w tygodnikach *Przyjaźń* (lata pięćdziesiąte) lub *Razem* (lata osiemdziesiąte);
- przywrócić praktykę regularnej organizacji w okresach trzyletnich Championatów Polski w problemistyce;
- organizować coroczne Mistrzostwa Polski w rozwiązywaniu zadań szachowych łącząc te imprezy z jednoczesną organizacją spotkań i zgrupowań problemistów;
- zorganizować udział polskich problemistów w VI WCCT.

Niestety, zadania powyższe w większości okazały się niemożliwe do zrealizowania.

Nie było finansowania problemistyki ze strony Polskiego Związku Szachowego.

Delegat polski uczestniczył w Kongresach na marginesie obowiązków kierownika naszej znakomitej drużyny rozwiązujących. Wzorowo wprost wypełniał te obie funkcje Władysław Rosolak. Po jego śmierci polskimi delegatami z konieczności musieli niekiedy być członkowie ww. reprezentacji. Na krótko przejął te obowiązki Tadeusz Lehmann.

W roku 2003 okazało się, że formuła Championatów nie przystaje do rzeczywistości. XVIII Championat miał obejmować okres 6, a nawet 8 lat. Wymagało to zmiany regulaminu, który musiałby zostać przyjęty przez ogół problemistów. A ogólnopolskiego zjazdu nie można było wówczas przeprowadzić.

Wielkie sukcesy osiągnęli rozwiązujący. Polska szybko za sprawą Piotra Murdzi i jego utalentowanych kolegów stała się światową potęgą. Duży wkład do tych osiągnięć wnieśli nasi znakomici koledzy Władysław Rosolak i Jan Rusinek.

Z powodzeniem startowaliśmy w VI WCCT, Nasza drużyna odniosła

duży sukces plasując się na 4 pozycji, co wskazuje na wysoki i wyrównany poziom naszej kompozycji szachowej. Przypomnę, że w III WCCT (1984-1988) zajęliśmy 2 miejsce, a w IV WCCT (1989-1992) 3 miejsce.

Najwięcej punktów dla naszej drużyny zdobyli: arcymistrz Jan Rusinek 86,67 p. i Marek Kwiatkowski 39. Poza nimi polski dorobek wzbogacili: Eugeniusz Iwanow, Ryszard Kapica, Waldemar Mażul, Władysław Rosolak, Waldemar Tura.

Jan Rusinek zdobył pierwsze miejsce w zadaniach bajkowych (!) i był drugi w studiach, a Marek Kwiatkowski - drugie miejsce w grupie matów pomocniczych. Dzięki tym wynikom drużyna nasza zajęła drugie miejsca w grupach zadań bajkowych i matów pomocniczych.

Dobrze wypadliśmy także w VII WCCT (2001-2004) zajmując z 60,5 p. XIII m. wśród startujących 38 zespołów.

Najlepszy wynik wśród naszych reprezentantów miał Marek Kwiatkowski (43,5 p.). Pozostali członkowie zespołu to: Leopold Szwedowski, Stefan Milewski, Eugeniusz Iwanow, Jan Rusinek, Andrzej Jasik, Władysław Rosolak.

Podobnie należy ocenić X miejsce w VIII WCCT (Polska 66 pkt.) Ponownie naszymi liderami okazali się Marek Kwiatkowski (24,5 p) i Jan Rusinek (21,33 p.). Bardzo dobrze wypadł także Andrzej Jasik (13,5 p.). Punkty dla nas zdobyli ponadto: Zbigniew Szczep, Waldemar Tura i Leopold Szwedowski.

Nasi problemiści regularnie startują także w organizowanych od roku 1998 w trzyletnich cyklach WCCI – Indywidualnych Mistrzostwach Świata - wielokrotnie plasując się w pierwszej dwudziestce poszczególnych grup. I tak w edycji 1998 - 2000 W. Tura zajął 6 miejsce w samomatach, L. Szwedowski 10 w trzychodówkach, W. Mażul 11, S. Milewski 18 w dwuchodówkach, A. Jasik 18 w studiach, a W. Rosolak 15 w bajkowych. W WCCI 2004-6: w #3 8-9 m. L. Szwedowski, w samomatach 10 E. Iwanow, a 18 L. Szwedowski, H. Grudziński 15 w retro. WCCI 2007-2009: E. Iwanow 11 m. w samomatach, A. Jasik 17 w studiach i W. Tura 20 w bajkowych.

Z dniem 1 stycznia 2001 Eugeniusz Iwanow zrezygnował z funkcji przewodniczącego Komisji, gdyż kadencja działającego wówczas zarządu dobiegła końca, a na Zjazd sprawozdawczo - wyborczy PZSzach. nie chciał dać potrzebnych środków. Postanowiono wówczas, że ster Komisji przejmie Władysław Rosolak.

Niestety, 5 marca 2002 zmarł sekretarz Komisji Ryszard Kapica, a 9 lutego 2006 - Władysław Rosolak. Wskutek tego polscy problemiści pozbawieni zostali kierownictwa

W tej sytuacji obecni w Serocku na Mistrzostwach Polski w solvingu problemiści przeprowadzili w dniu 13 maja 2006 r. zebranie poświęcone sytuacji w zarządzie Komisji Kompozycji Szachowej. J. Rusinek - v-ce

przewodniczący Komisji oraz członkowie zarządu W. Tura, J. Skrzek, P. Murdzia, a także A. Jasik, R. Królikowski, T. Lehmann, S. Parzuch, B. Piliczewski, Z. Szczep postanowili, że Komisją Problemistów aż do Zjazdu kierować będzie Waldemar Tura, a na Kongresach FIDE polskim delegatem będzie Jan Rusinek, którego na tę funkcję desygnował poprzedni Zjazd.

Prócz tego ustalono, że rok 2007 będzie rokiem mistrza Mariana Wróbla. W związku z tym zostanie wydana książka z problemami Mistrza, zorganizowany Jego Memoriał na trzychodówki oraz turniej rozwiązywania zadań.

Ponadto postanowiono wznowić współpracę z PZSzach. w celu uzyskania środków na organizację zjazdu problemistów, sfinansowanie wyjazdu naszego delegata na Kongres PCCC w Wageningen oraz przygotowanie drużyny do Mistrzostw Świata w Rozwiązywaniu Zadań Szachowych.

Ustalono także konieczność skorzystania z internetowej witryny PZSzach. celem zamieszczania tam materiałów o kompozycji szachowej.

W. Tura został zobowiązany do nawiązania współpracy z wydawcami „Panoramy Szachowej” i „Dolnośląskiego Przeglądu Szachowego” w celu wprowadzenia stałych działów kompozycji szachowej w tych pismach.

Powołano podkomisję klasyfikacyjną w składzie: W. Tura, J. Rusinek, S. Parzuch.

Niestety, z przedsięwzięć planowanych dla uczczenia 100-lecia mistrza Mariana Wróbla przeprowadzony został tylko Memoriał Mariana Wróbla na trzychodówki z matami wzorowymi.

Działalność Zarządu ograniczała się do konsultacji telefonicznych przy podejmowaniu pilnych bieżących decyzji, np. w sprawie wyznaczenia kapitana naszej drużyny w WCCT.

Przełom nastąpił dopiero w roku 2012. Podczas Warsaw Solving Grand Prix 2012 w Sękocinie w dniach 24 - 25 listopada w czasie spotkania Jana Rusinka, Piotra Murdzi, Waldemara Tury i Stefana Parzucha stwierdzono, że konieczne i pilne stało się opracowanie nowego, dostosowanego do współczesnych wymogów regulaminu klasyfikacyjnego kompozytorów szachowych.

Regulamin klasyfikacyjny problemistów został przyjęty na zebraniu zarządu w dn. 16 stycznia 2013 w Warszawie. Wówczas też wszczęto procedurę nadawania tytułów naszym kompozytorom szachowym.

Komisja Kwalifikacyjna przedstawiła wnioski w tej sprawie w dn. 13 marca 2013, a zarząd w tym samym dniu nadał tytuły, które otrzymali:

- arcymistrza krajowego kompozycji szachowej: Eugeniusz Iwanow, Leopold Szwedowski, Saturnin Limbach, Jan Andrzej Rusek, Marian Wróbel, Jan Rusinek i Waldemar Tura;

- mistrza krajowego kompozycji szachowej: Marcin Banaszek, Krzysztof Drażkowski, Henryk Grudziński, Andrzej Jasik, Stefan Milewski, Stefan Parzuch, Waław Grzankowski, Janusz Śledziwski;
- kandydata na mistrza krajowego kompozycji szachowej: Jarosław Brzozowicz, Piotr Murdzia i Edward Pałasz.

W dniu dzisiejszym przyznano tytuł mistrza krajowego kompozycji szachowej Eligiuszowi Zimmerowi, a kandydata na mistrza krajowego kompozycji szachowej Tadeuszowi Lehmannowi

Zrealizowaliśmy wniosek w sprawie zorganizowania zjazdu naszych problemistów, którego celem jest wybór nowych władz Komisji i sformułowanie dalszych celów naszego działania.

Komisja Kompozycji trafiła na internetową witrynę PZSzach. Uzyskaliśmy więc możliwości przekazywania na bieżąco informacji o kompozycji szachowej.

W siedzibie PZSzach. odbyło się 16 stycznia 2013 pamiętne spotkanie z Profesorem Edwardem Pałaszem, który przedstawiał w niezrównany sposób swoją książkę *Dwuchodówki i studia pionkowe*, czyli trwającą od młodości fascynację *poezją szachów*, racząc słuchaczy przy tej okazji barwnymi opowieściami o życiu artystycznym wielu środowisk na przestrzeni powojennych dziesięcioleci poczynając od legendarnego *Bim – Bomu* po czasy współczesne.

Ożywienie naszej działalności zawdzięczamy w znacznej mierze Piotrowi Murdzi, który jako dyrektor Biura PZSzach. jest łącznikiem problemistów z Zarządem Związku i wyświadcza nam nieocenioną pomoc logistyczną.

Jak więc z powyższego przeglądu stanu rodzimej kompozycji szachowej wynika, że mimo braku środków finansowych skutkujących niedociągnięciami organizacyjnymi i strat wynikających z upływu czasu, bo po r. 1996 na zawsze opuścili nas Władysław Rosolak, Ryszard Kapica, Kazimierz Strzała, Tadeusz Wroński, Waldemar Mażul, Zygmunt Jaksza, Henryk Żuk, Jerzy Rudziewicz, Henryk Rybarczyk i inni, polska problemistyka odnosi znaczące międzynarodowe sukcesy, nie tylko sportowe, ale i odnoszące się do tematyki zadania szachowego.

Przedwojenne zdobycze tematyczne - uwolnienie Przepiórki czy temat warszawski – zostały w naszych czasach wzbogacone o tematy Iwanowa, Żuka, Tury, polskiego Ruchlisa, bliźniaki typu polskiego, co odnotowane zostało w fundamentalnej *Encyklopedia of Chess Problems* Velimirovicia i Valtonena.

Nasi twórcy otrzymali wysokie tytuły międzynarodowe: arcymistrza – Waldemae Tura (2004) – drugi po Janie Rusinku, mistrza międzynarodowego – Marek Kwiatkowski (2010), mistrza FIDE – Eugeniusz Iwanow (1998), Waldemar Mażul (2005).

Uznanie spotyka ich także w kraju; trzech problemistów otrzymali niedawno godność Honorowego Członka Polskiego Związku Szachowego (Iwanow,

Rusinek, Tura).

W okresie sprawozdawczym wychodziły trzy pisma: wielce zasłużony dla rodzimej kompozycji szachowej *Problemista* (do 2003 r.) i jego następca - *Kronika Polskich Problemistów* (od r. 2005) pod redakcją Eugeniusza Iwanowa oraz *Rozmaitości Szachowe* pod red. W. Tury (od r.1996).

Pierwsze dwa oprócz wiadomości bieżących przynoszą w każdym numerze polskie wyróżnienie, wskutek czego stanowią niezastąpione vademecum historii rodzimej kompozycji szachowej. W okresie listopad 1996 – wrzesień 2012 zamieszczono na ich łamach nasze wyróżnione kompozycje w ilości 1792, wśród których znalazło się 444 zadania nagrodzone, w tym 154 uhonorowane pierwszymi nagrodami!

Trzecie publikuje wyniki przeprowadzanych w Polsce konkursów w licznych dziedzinach sztuki problemowej, m.in. memoriały Mariana Wróbla, Henryka Żuka, Ryszarda Kapicy, Małgorzaty Grudzińskiej, jubileusze E. Iwanowa, L. Szwedowskiego, W. Tury, S. Parzucha, Warsaw Grand Prix, Serock, Ostrołęka i inne.

Od roku 1988 po dzień dzisiejszy organizowany jest konkurs *Wola Gułowska*, W tym roku odbywa się jego 24 edycja. Stał się on najpoważniejszą imprezą tego typu w Polsce i jedną z ważniejszych w świecie. O jego randze świadczy fakt, że do *Albumów FIDE*, światowej antologii najwspanialszych dokonań kompozycji szachowej, wybrano za okres 1988 – 2003 aż 45 kompozycji z konkursów w Woli Gułowskiej. Dla porównania dodajmy, że spośród zadań drukowanych w tym okresie w trzech innych fachowych periodykach polskich do tej antologii trafiło łącznie 27 utworów!

Tym sposobem polscy kompozytorzy szachowi mogą aktywnie i efektywnie uczestniczyć w twórczej międzynarodowej konkurencji.

Brak nam jest jednak pisma o zasięgu ogólnopolskim przeznaczonego dla ogółu szachistów z fachowo redagowanym działem kompozycji, w którym można będzie publikować oryginały. Warto ,powrócić w ten sposób do wypróbowanych przez całe dziesięciolecia metod propagowania zadań szachowych i pozyskiwania nowych autorów!

A przecież w statucie Polskiego Związku Szachowego jednoznacznie zapisano, że Związek jest obowiązany otaczać opieką również i kompozycję szachową.